

תכלית

חיים מאירים בדרכו של הצדיק הקדוש מוהר"ן מברסלב זי"ע

אל תשמעו אותם!

הסכון להפגש עם שמאה כזו - הוא סכון ממשי, שיכול לחסל כל דרגה של קדושה אפשרית, ולהמיר הכל בשמאה בוצית עמוקה

עצתו של אותו רשע, הפסוק מספר לנו: "הו הנה היו לבני ישראל בדבר" בלעם למסר מעל בה" (במדבר לא, טו) - בדבר דיקא, הדבורים של הרשע בלעם, אפילו במלי דעלמא, בסתם דברים שלכאורה לא משמעותיים, הכניסו הדבורים בהם תאוות רעות ונמוכות, עד אשר הגיעו למדרגה השפלה ביותר שתמכן, להיות אזוקים בשקו הקשוף של בלעם ומורשתו הנוראים.

למדים אנו מפה, שהמעילה בה' מתחילה עם הדבור, עם ההתקשרות לרשעים, ולא רק בדבור, הוזהר הקדוש (בלק רו ע"ב) מסביר, שלא רק דבר בלעם בלבד הזיק לבני אדם, אלא אפילו הסתכלותו הזיקה, שבכל מקום שהסתכל - המשיך קללה וחרבן. זו משמעותה הקריטית של חובת ההתרחקות מהרשעים.

הכה ונתחזק בנקדה זו - שהדבור הלא-תקין, במיוחד בגמינו, שהמלל הלא טהור נשפך מכל עבר, ומכל מכשיר ומחזיקו - לא יארו במחסן מחנו (פי הוא לא באמת מחסן), ולא נשמע שום דבור שאינו תקין, שאינו טהור, שאין מקורו טהור וקדוש, ולהפך, אותם הדבורים של אנשי טהר ואמונה - נכניס במחננו ולבנו, להיות אנשים כשרים כרצונו ותפירה.

(על פי לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מג; תוך הנחל פרשת מטות תשע"ד)

הדבור הוא לא סתם, הוא סוג של קשר, של צנור מעביר מסר, ולא זו בלבד, אלא זהו סוג של זיווג והתקשרות. ערוצי ההתקשרות הללו, תלויים במי אנו בוחרים להתקשר? אם בשיא הטהרה היונקת את חביון עונה מהאור של הבורא, או שמא בעמק הטמאה של יושבי חשך וצלמות, רחוקי אלקים חיים. הבחירה פשוט בידינו.

בלעם הרשע, גלם את הדמות של הרשע בעל עמק, זה שיכול ומסגל להפיץ את הטמאה הכי נוראה, ברמה של הקדושה הגבוהה ביותר, במובן של "זה לעמת זה", הסכון להפגש עם שמאה כזו - הוא סכון ממשי, שיכול לחסל כל דרגה של קדושה אפשרית, ולהמיר הכל בטמאה בוצית עמוקה.

פיצד היתה השליטה הלופתת של בלעם בכל הסובב? בכח הדבור, עם הכח הזה בקש לקלל את העם, ובכח הזה בקש להכניס בהם טמאה, לא כזו רגילה, אלא כזו, שתציעי אותם הישר אל מחוזות הרחוק האמתי מאור פני מלך חיים.

דבר זה כתוב במפרש בפרשת השבוע, המספרת את האסון הגדול של עם ישראל, שקרה לנו בגלל טמאת מדון, אלו הרשעים שקבלו את

בעולם מתרחשים כל מיני קשרים, הבלו של עולם מלא מהם, הקשרים נוצרים על ידי שיחה בין בני אדם, כח הדבור של כל אחד מאתנו, מעביר מסרים ברי משמעות, רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב זי"ע, מלמד (לקוטי מוהר"ן, חלק א' סימן מג) על הזהירות הנדרשת מלהטמיע בתוכנו דבורים של רשע, הם מולידים - הוא אומר - תכונות לא מוסריות וטהורות, בעליל, בגנש השומע. האיש שהיה טהור, ונשמעו לאזניו דבורים של אדם שמורשתו היא רחוק מהשם, גם אם הנושא הוא על דא ועל הא, ולא חלילה להרחיק את השומע מאמונתו ודתו, בעצם הדבור גרידא - הוא מעביר ומחדיר את הטמאה הפנימית שלו לנפש מקבל המסר; חד משמעית.

וכמו שזה במובן השלילי, כך הדבר בצד החיובי, ומדה טובה מרבה, כאשר דבוריו של הצדיקים נשמעים לאזן של יהודי, הוא מקבל את השפעת הקדושה שנובעת מתוך נשמתו הקדושה והטהורה של הצדיק, הוא אשר זפק את כל חושיו ותודעתו, בקדושה עליונה ונשגבה, מכיל בקרבו עצמה ורחנית בלתי רגילה, אשר באה לידי בטוי בדבורים של הצדיק, כי הדבור הוא מוצא נפשו הקדושה, כמו שיש זהירות מתרה שלא להכנס למרחב של הדובר הרשע, מחשש להלכד בקסמו השטני, כך יש דרבון חיובי, להסתופף בצלם של צדיקים מדברים נפלאות.

שו"ת ברסלב

מאת מרן מוהר"ש זי"ע

להאמין לאנשים?

אני משמשת כמנהלת בחברה גדולה, ואני קוראת תמיד בצמאון את השאלות ותשובות שלכם, וזה מחיה אותי, אבל קשה לי להבין מדוע אתם כותבים שאסור להאמין באנשים - הרי אם לא יהיה לי אמון בעובדים שלי איך אוכל לנהל את החברה?

בעזה"י יום ה' לסדר ויחי' י' טבת ה'תשע"ה

שלום וברכה אל ... נ"י, לנכון קבלתי את מכתבך.

יראת שמים היא חיה בדמות אדם שעושה רשעות לשם רשעות וכו' וכו'. וכמו שאמר אברהם אבינו (בראשית כ') "יראמר אברהם פי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי".

אדם צריך תמיד לשמר את עצמו מכל אדם, וכמו שאמר המגא רבן גמליאל (מדרש אגדה) כפדוהו וחסדהו; ואמרו (מסכת פלה פרק תשיעי) לעולם יהא כל אדם בעיניו כלסטים, והוי מכבדו כרבן גמליאל. מעשה רבי' יהושע

רביז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז') אדם שלא מאמין בהקדוש ברוך הוא ואין לו יראת שמים הוא גרוע מחיה, ולצערנו הרב זו מציאות, כי חיה אינה טורפת אלא פשהיא רעבה, אבל פשהיא שבעה יכולים לשחק אמה והיא לא עושה שום דבר, מה שאין כן אדם שאין בו שום

שהיה אכסניא אצלו, בא אדם אחד נתן לו אכילה ושתי' והעלהו לעליה ונטל סלם מתחתיו, מה עשה אדם זה? עמד בחצי הלילה פרש טליתו ונטל את הפלים וכרכן בטליתו ובקש לרד ונפל ונשברה מפרקתו. לשחרית בא רבי יהושע ומצאו, אמר ליה: ריקה כך עושין בני אדם שפמותך? אמר: לא הייתי יודע שנטלת סלם מתחתי! אמר ליה: אין אמה יודע שאנו זהירין כך מאמא?

הרי שלך לפניך שאפלו שמכניסים אורח בבית צריכים לשמר מפניו מאד שלא יגנב, וכן מובא מהצדיק הקדוש רבי יחיאל מאיר מגוסטינון זי"ע שישב ולמד עם בחורים כדרכו בקדוש, ובין כך בא אורח לביתו ונהג בו כבוד ונתן לו שלום ונדבה הגונה, ואחר כך לנה אותו מחדר לחדר עד החוצה, וכאשר בא חזרה אמר להתלמידים בזה הלשון:

"אל תחשדו בי שעשיתי לו כבוד מיתר, אלא קימתי מה שאמר התנא רבן גמליאל "כבדהו וחשדהו". נתתי לו נדבכה הגונה ולחית אותו לחוץ כדי שלא ישאר באיזה חדר ויחמא משהו.

הרי שלף לפניך שאי אפשר להאמין לאף אחד בעולם, ולא צריכים להיות יותר חכם מחכמנו הקדושים שראו מראש מה שיקרה בסוף, ואנחנו עם השכל הקטן שלנו

לא נוהרים בזה ובכל פעם נופלים בפח על ידי גנב ורמאי אחר שמסבף אותנו בחובות עצומים ובורח, ולצלענו הרב שדבר זה קורה מדי פעם בפעם שאדם בא ומכריז "אם תשקיע אצלי את כספך אזי תקבל רבית מנפחת וכו' וישתלם לך", ובני אדם הם תמימים ומשקיעים אצלו את הכסף וכו', והנה הוא ברח ונעלם והאדם נשאר בלי כספו וכו', וזה קורה מדי פעם בפעם, ואנשים לא נוהרים אף שראים ושומעים שיש רמאים וצבועים שעובדים על בני

אדם ובורחים עם הכסף וכו', אף על פי כן לא נוהרים, ובכל פעם יש קרבנות אחרים שנופלים בפח של איזה גנב ונוכל.

אני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שתביני מזה, ולא תהיי נאיבית וכו', פשוטו כמשמעו, אסור להאמין לאף אחד בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

מעשה לשולחן השבת

האם אתה שומע מה הוא אומר?!

בלחשיה: האם אתה שומע מה שהוא אומר? האם אתה שומע מה שהוא אומר? כמוכן, שהנהגה זו לא תרמה רבות לאמונו בשפיותו, המבזים המתחכמים משכו בכתפיהם והמשיכו בדרךכם, מבלי לנסות להבין יתר על המדה.

אך הנה אחד שהתעקש מאד: מכרח אני לדעת למי דברתי, ומה אמרת לו!

ענה לו ר' שמואל דוד בתמימות גדולה: פונה אני למי שעומד כעת לימיני, הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, הוא ולא מלאך, כמו שאמר דוד המלך "כי יעמד לימין אבינו" (תהלים קט, לא), אם הנך מבזה אותי, דע לך שאינך אלא מבזה את הקב"ה! זה מה שאני אומר בכל פעם: "האם אתה שומע מה שהוא אומר?" מדבר אני אז אל הקדוש-ברוך-הוא...

הדברים יצאו מפיו בתמימות כזו, עד שהלה התחרט מאד, ובקש בכל לבו שישלח לו על שפשוטו. סלח רבי שמואל דוד ליהודי זה ומיד פנה הלאה לתפקיד, לגלות לעוד יהודי את האור...

יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, עומד היה החסיד רבי שמואל דוד וינגרייזי זצ"ל ברחובות העיר, בחם ובקור, בשלג ובגשם, התרוצץ בין אנשים ובנעמיה מתוקה הציע: "מי שרוצה לקבל מתנה שיתן פרוטה לצדקה..." נגונו המותוק גרם לאנשים רבים מאד לקחת מידיו את הקנטרסים הקדושים, והרבה נשמות חזרו לכור מחצבתם בזכותו. עוד רבות בשנים יזכר בין שורות חסידיו ברוסלב כדמות פלאית, "המפיץ הגדול" הוא מכה, גם צדיק גדול היה - שמירת העינים שלו בעת שמלא את התפקיד הקדוש שלו היתה ספר מוסר חי.

מטבע הדברים, כשעמד בחזית להציל את נשמות ישראל ברחובות של עיר, לא מן הנמנע היה שיקבל בזיונות ויעבר שפיקות דמים, אך בדרך כלל היה החסיד הצדיק מוגיב לכלם בשתיקה ארפה ומתמדת, לא עונה, לא מגיב, לא מצטדק.

אך היו אלו פעמים נדירות שכן הגיב, כשהמתלוצץ התורן הגדיש את הסאה לגמרי, עלב ודקר את לבו יותר מדי, היה רבי שמואל דוד מצדד לימינו, כאילו עומד שם מישוהו, מצביע ואומר

מאוצר הקונטרסים של מרן מוהרא"ש ז"ע

אהובי בני

אל תהיה בטלן: תשתף

"בני, אל תהיה בטלן, אם קשה לך עכשו הפרנסה, אם יש לך עכשו צרות, ראה להכניס בעצמך את הקדוש ברוך הוא, שתדע שאתה לא יכול להתחמק ממנו, ועל כן ראה לשתף את הקדוש ברוך הוא בתוך דחקותך וצרתך, ואז תראה איך שהכל ישתנה לטובה, כמו שאמר חכמינו הקדושים (ברכות סג). "כל המשתף שם שמים בצערו כופלים לו פרנסתו", הינו בעת צרתו ודחקותו ויסוריו ומיריותו וצערו הקשה והכבד שעובר עליו שאין לו פרנסה, ומכניס את הקדוש ברוך הוא בתוך עצמו, ומשתף את הקדוש ברוך הוא עמו, וכל דבר הוא מקשר אל הקדוש ברוך הוא - אינו זו משם עד שכופלים לו פרנסתו ובאה לו פרנסה מן השמים, ופרנסתו מעופפת לו כצפור. על כן אל תהיה בטלן אהובי בני היקר, וברח לך עכשו למקום שאין שם בני אדם, ותפרש את כל שיחתך אליו ותברך, ותספר לו איך שהמצב שלך מאד דחוק, ואז תראה שתהיה לך פרנסה מן השמים בשפע גדול" (קונטרס פרנסה מן השמים א)

בטיש של רבינו

לתת נקמת ה' במדון (לא, ג)

ויפרש רש"י: שהעומד כנגד ישראל, כאלו עומד כנגד הקדוש ברוך הוא.

מוהרנ"ת ז"ל מבאר (לקוטי הלכות, השקמת הבקר, א, ב) את דברי רבינו ז"ל (לקוטי מוהר"ו חלק א, סימן רפ"ב) שהנקודות טובות שאנו מחיבים לחפש אצל כל יהודי, היא נקודת אלקות שיש בו, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה' לכל", כי כל הטוב שנמצא בכל מקום, הכל ממנו יתברך.

ולכן העומד כנגד ישראל, כאלו עומד כנגד הקדוש ברוך הוא, כי אסור לפגוע בשום יהודי, אלא צריף לחפש את הטוב שבו שזה החלק אלוך ממעל שבו.

(על פי 'זאת התורה' מטות ב)

ויאיר בן מנשה הלך (לב, מ)

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ו, חלק א, סימן צז), שתפלת האדם אינה מתקבלת מפני שיש לו גדלות, שחושב שהוא מיחס, או שחושב שעמל ויגע בעבודת הבורא יתברך. והעצה לזה, שכשכבא להתפלל ישכח את הכל, שזה נקרא בחינת 'מנשה', לשון נשיון ושכחה, כמו שכתוב (בראשית מא, נא): "כי נשני אלקים את כל בית אבי ואת כל עמלי", כל בית אבי - היחוס, ואת כל עמלי - עמלו בעבודת הבורא.

עוד אומר רבינו ז"ל (שיחות הר"ו סימן כו), שאצל בני העולם השכחה היא חסרון, אבל אצלו היא מעלה גדולה מאד, כי אם יזכור תמיד מה שעבר עליו, אז אף פעם לא יוכל לעשות שום דבר בעבודת השם, ובזה ששוכח הוא יכול להתעלות.

זה מה שמרמז לנו הפסוק, "ויאיר" - אם אתה רוצה שתמיד יאיר לך, בן מנשה - תמיד תשכח את כל העבר, את כל מה שעבר עליך, ותעשה תמיד התחלה חדשה בעבודתו יתברך.

(על פי 'זאת התורה' מטות ד')

